

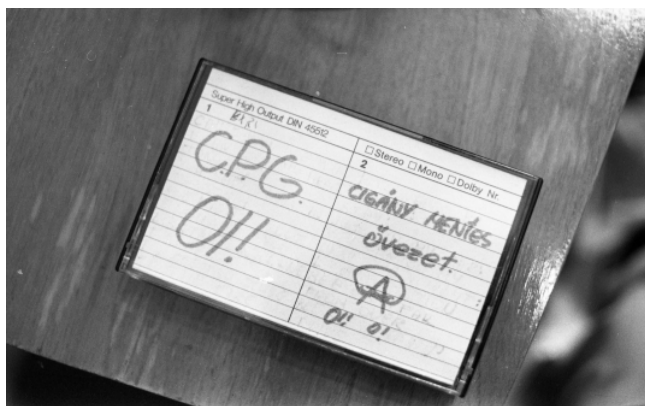
Kik voltak, mit akartak? A skinheadek Magyarországon ^[1]

Ezen forrásközlésben az 1988. április 22-i és 24-i, skinheadekkel kapcsolatos erőszakos cselekmények iratanyagából válogattam. A Fővárosi Főügyészség büntető iratai közül a „közösség megsértése” bűncselekménnyel kapcsolatos iratanyagban lelhetőek fel a kispesti metróverekedéssel kapcsolatos eljárás forrásai. A közösség megsértése büntett volt a Büntető Törvénykönyv szerint és két év szabadságvesztéssel volt sújtható, azonban az 1989-es év az élet minden területén a rendszerváltást jelentette, így a bíróságok is. A közösség megsértése büntettet hatályon kívül helyezték, a skinhead per időszakában azonban még hatályos volt.

A két esemény, melyhez az eljárás köthető volt: [1]

1988. április 22-én egy holland zenekar adott koncertet a Fővárosi Művelődési Házban^[2] kb. 160–180 fős közönség előtt. A Népszava fotóriportere, Kiss Árpád fényképezett, ami a közönség soraiban lévő fiataloknak nem tetszett. Dudás András felszólította Kiss Árpádot, hogy a kopaszokról ne készítsen fényképeket. A riporter a figyelmeztetés ellenére továbbra is folytatta a fotózást, erre Dudás András kirúgta a kezéből a fényképezőgépet.^[3] Kiss Árpád arcát előntötte a vér és nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett. Amikor az eset történt, a személyiségi jogok védelme nem volt biztosítva. A fiatalok hiába mondták, hogy nem szeretnék azt, hogy a riporter fényképezze őket, őt ez nem érdekelte és folytatta tevékenységét, mely a fiatalokból agresszivitást váltott ki.

1988. április 24-én este 22 órakor a kék metró Kőbánya-Kispesti metró végállomásán tömegverekedés tört ki,^[4] melyben kubai vendégmunkások és skinheadek csaptak össze. A verekedés során 17 kubai állampolgárt bántalmaztak.^[5] Ez a két esemény adott alapot a hatósági eljárásra.

Fortepan / Urbán Tamás ^[2]

Jelen forrásközlésben a hatósági eljárás során összegyűjtött skinhead dalokat és a hatóságok látókörébe került fiatalok társadalmi háttérét mutatom be. A kiválasztott forrásrészletek jellemző családi helyzetekről szólnak. Közlöm az elsőrendű vádlottnak a bírósági tárgyaláson tett tanúvallomását is. A skinhead dalok, mivel az eljárás során bizonyítékként szerepeltek, szétszórva voltak az iratanyagban, ezeket összegyűjtöttem és rendszereztem.

Fortepan / Urbán Tamás ^[3]

A perben elítélt személyek az alábbiak voltak: A metróverekedés miatt indított büntetőeljárás elsőrendű vádlottja D. András volt, másodrendű T. István Zoltán, harmadrendű J. Sándor, negyedrendű P. József, ötödrendű K. Sándor, hatodrendű M. János, hetedrendű T. Zsuzsanna, nyolcadrendű F. Noémi, kilencedrendű P. László Béla, tizedrendű G. Mária, tizenegyedrendű L. György, tizenkettedrendű T. Attila, tizenharmadrendű B. Zoltán, tizennegyedrendű, C. János., tizenötödrendű P. Zoltán volt. Közülük ketten rendelkeztek csak általános iskolai végzettséggel, a többiek vagy középiskolában tanultak, vagy már elvégezték azt. A korszak középosztálynak megfelelő életszínvonalú családjaiban éltek. A családok közül többen sérelem ért a szocialista időszak kezdetén, például kuláknak nyilvánították felmenőiket, vagy kisiparukat elvették.

A képen a balszélső Dudás András.

Forrás: Dudás András és Zalavári László Facebook oldala

Az ügyben a Pesti Központi Kerületi Bíróság dr. Vaskuti András elnökletével hozott ítéletet. D. Andrást 3 évi és 4 hónapi, fegyházban letöltendő büntetésre ítélték és 4 évre eltiltották a közügyek gyakorlásától. K. Sándorra 3 év négy hónapi, M. Jánosra 3 és fél évi fegyházban letöltendő börtönbüntetést szabtak ki. A nyolc fiatalok sem kapott kevesebbet egyenként másfél évnél, azonban fegyházban letöltendő szabadságvesztést szabtak ki rájuk, három és négy évre felfüggesztve.[6] A büntetést nem kellett letölteni, a rendszerváltás következtében az 1978. évi IV. törvényt, a Büntető Törvénykönyvet módosították, így mindannyian 1989 közepén szabadultak.[7]

D. András esetében csak annyit lehetett bizonyítani, hogy jelen volt a metróverekedés helyszínén, azonban ő maga nem tett semmit: „sem szóban, sem tettben, de még mozdulatban sem juttatta kifejezésre, hogy helyesli és legalább jelenlétével támogatja a társai által kifejtett tetteit.”[8] D. András a mozgalom vezéralakja volt, ezért került az eljárásba. Tényként csak annyi volt még megállapítható, hogy a vádlottak a skinhead csoportosuláshoz tartoztak, skinhead nőtárat énekeltek, és a verekedéssel nem a gyűlöletkeltés volt a céljuk. A kispesti metróverekedés miatt indított peres eljárásban a 24 vádlott közül kettő volt lány: a Tádé becenevű T. Zsuzsanna és F. Noémi.

Dudás András és Zalavári László Facebook oldala

A punk és skinhead mozgalomnak közös gyökere volt Magyarországon, szétválásuk évekig eltartott. Noémi édesanyja a bírósági tárgyaláson tett vallomásaiban hangsúlyozta, hogy lánya előbb punk volt, azután lett skinhead: „Lányom tavaly lett punk, levágatta a haját. A bakancs nem tetszett. Ez év [1988] február-márciusában lett skinhead. Nem tudtam, csak az ügy után, ez mi, azt hittem, valami divat. Az iskolából hazajött, tanult, volt, hogy elkéredzkedett koncertre, elengedtem.”[9]

F. Noémit édesanyja védelmezte az eljárás során, olyannak ábrázolta, aki segít a házimunkában, este tízre mindig otthon kellett lennie, naponta 20 forint zsebpénzt kapott, bár néha kicsit rapszodikus. Családi háttéréről bővebb információkat nem a peres iratokból, hanem Szántó Gábor 1988-ban megjelent, Bőrfejúek című kötetéből[10] tudhatunk meg. Gyors- és gépirónak tanult, szülei 1982-ben elváltak, azóta őt adminisztrátor édesanyja nevelte. Édesapja a nagymamával együtt mellettük lakott, egy szükséglakásban. A lány lázadásának külső jegyei között szerepelt az őt helyen kilyukasztott bal füle és az orrkarikája, illetve tetoválása. Azt, hogy hogyan vett részt a kispesti metróverekedésben hasonlóképp ábrázolta, mint Tádé, azonban hozzátette azt is, hogy „a négerék” visszaütöttek: egy fiú vasdarábval ütött a kezére, egy lány belekarmolt az arcába.

A közösség megsértése bűncselekmény tényállása az 1978. évi IV. törvény, a Büntető Törvénykönyv szerint az alábbi volt: 269§ (1): Aki mások előtt

- a magyar nemzet vagy valamilyen nemzetiség
- a Magyar Népköztársaság alkotmányos rendje,
- a Magyar Népköztársaság szövetségi, barátsági vagy együttműködésre irányuló egyéb nemzetközi kapcsolata,
- valamely nép, felekezet, vagy faj továbbá - szocialista meggyőződésük miatt - egyes csoportok vagy személyek ellen gyűlölet keltésére alkalmas cselekményt követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki mások előtt a magyar nemzetet, a Magyar Népköztársaság alkotmányos rendjét, továbbá – nemzetiségük, felekezetük, fajuk vagy szocialista meggyőződésük miatt – csoportokat vagy személyeket sértő vagy lealacsonyító kifejezést használ, avagy egyéb ilyen cselekményt követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, javító-nevelő munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.[11](3) Aki az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt csoport tagjaként vagy nagy nyilvánosság előtt követi el, büntetett miatt 3 évig, illetőleg vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.[12] A miniszteri indoklás szerint e bűncselekmény tényállása megegyezett az izgatás tényállásával (148§) kivéve a célzatot, mely ez esetben politikai volt. E bűncselekmény veszélyeztető, gyűlölet keltésére alkalmas volt, lehetett tetteges és szóbeli is.[13]

Dokumentumok

1.

Jegyzőkönyv

dokumentum

Pesti Központi Kerületi Bíróság IV.B V. 20.954/1988.

Készült az igaztás büntette és más bűncselekmények miatt, 1988.október 4.

[...]

D. András

A vádat értem, a bűnösségem a garázdaságban ismerem el. 1988. április 22-én egy holland rock and roll együttes koncertjén voltunk az FMH-ban[14]. Én sört és brandyt ittam, nem tudom, pontosan mennyit. Táncoltunk a teremben és észrevettem, hogy egy fotós fényképez minket. Szóltam neki, hogy a skinheadeket ne fényképezze, ekkor abbahagyta és az együttest kezdte fotózni. Mikor később arra néztem, megláttam, hogy megint fényképez minket. Ezért nagyon ideges lettem és ki akartam a kezéből rúgni a gépet, és fényképezés közben, mikor épp félig guggoló helyzetben volt, felé rúgtam, a gép a szeméhez csapódott, és felsértette a szemöldökét. Ekkor én kimentem, kérdezték a rendezők, hogy mi történt és elmondtam. Láttam később Kiss Árpádot, a mosdóból jött ki és véres volt a szemöldök, ebben a cselekményben hibás vagyok, elismerem.

A skinheadekkel kapcsolatban elmondom, hogy velük 1983 óta vagyok kapcsolatban. Magyarországon kimondottan skinhead mozgalom nincs. A szakközépiskolában ismerkedtem meg skinheadekkel, évfolyamtársaimat és idősebb skinheadeket láttam így öltözködni és nagyon megtetszett. Jellemző a skinheadekre és rövid a hajuk, bakancsot és nadrágtartót hordanak. Zenéjük dallamos rock and roll jellegű zene. Azokon a koncerteken, ahol én is és az együttesem is játszott, hanem mindenki, aki szereti ezt a zenét. Nem tudom megmagyarázni, hogy mitől skinhead zene az, amit játszunk, illetve miben különbözik a többi zenétől. Jellemzi a skinheadeket a nagymagarság érzet illetve a hazaszeretet. Szerintem a skinhead csak öltözködésben különbözik a többi embertől. Szeretnék valamint a skinheadek megoldania cigány problémát, foglalkozni kellene a nemzetiségi problémával. [sic!]A szövegek is figyelemfelkeltésre irányulnak, hogy mindenki figyeljen oda a cigányok felemelkedésére.

[...]

Az irat jelzete: HU-BFL-XXV-60.c. B 10303/1988. Gépelt.

2.

P. József és családja gyanúsított és tanúvallomása 1988.03.07.

P. József gyanúsított vallomása

Munkácsaládból származom. Édesapám takarító kisiparos volt, pár hete nincs iparendéje. Édesanyám boltvezető-helyettes. Egy öcsém van. A szüleim három éve nem élnek házasságot, egy lakásban lakunk, de jogilag még nem váltak el. Minket az édesanyám nevel. 1985-ben a VIII. kerületi Losonci téri Általános iskolába fejeztem be a 8 általánost. Fél évig tanultam autószerelőnek, de tanulmányi okok miatt ott kellett hagynom. Fél évet dolgoztam, aztán felvételt nyertem ipari szakmunkásképző tanulóknak, jelenleg másodéves vagyok. Szüleim büntetve nem voltak, pártnak egyik sem tagja. Büntetve nem voltam, eljárás sem volt ellenem, tömegszervezetnek tagja nem vagyok. [...]

P. Józsefné tanúvallomása[15]

Fiam rendes időben császármetszéssel született. A szokásos gyermekbetegségeken kívül más betegsége, operációja, balesete nem volt. Két éves koráig otthon voltam vele, de anyagi helyzetünk miatt dolgoznom kellett menni, bölcsődébe került. Óvoda után hat éves korában kezdte el az általános iskolát. Akkor született a kisöccse, így megint otthon voltam a gyerekekkel, hogy a tanulásban segítsem. Az első három évet jó rendűen végezte el, akkor kaptunk lakást a VIII. kerületben. Teljesen leromlott a tanulmányi eredménye, de fokozatosan javított, a 8. osztályt már 4 felett végezte el. Ő maga választotta az autószerelő szakmát, fel is vették az iskolába. Rájött első félévben, hogy ez őt nem érdekli és két szakmai tárgyból megbukott. Otthagyta az iskolát. Beleegyeztünk és ő maga ajánlotta fel, hogy amíg nem mehet másik iskolába, dolgozni fog. A Csokoládégyárban helyezkedett el. A fizetését nagyon okosan használta fel, semmi panasz nem volt ellene sem a munkahelyén, sem otthon. Ősszel felvették a Kilián György Ipari Szakmunkásképző Intézetbe, azóta odajár, most másodikos. Most sem túl jó tanuló, de bizunk benne, hogy sikerül befejeznie. A magatartásával továbbra sincs probléma. Hét közben tanul vagy szakmai gyakorlaton van. Hét végén szokott elkéredzkedni és pontosan hazajön. Ittasnak nem láttam. Az édesapja sajnos sokat iszik, ezért is szakítottuk meg az életközösséget, bár egy lakásban lakunk. A fiam is nagyon elfélt az ivást, mert látta, hogy az apja milyen agresszív lesz az italtól. Ezért sem értettem, hogy mi ütött belé, amikor a rendőrségen megtudtam, mit tett.

Nagyon jólelkű, becsületes, segítőkész gyerek, hiába ilyen nagydarab, soha nem verekedett, nem használta ki testi fölényét. Teljesen énidegennek tartom a cselekedetét. [...]

Az irat jelzete: HU-BFL-XXV-60.c. B 10303/1988. Gépelt.

3.

Skinhead dalszövegek

Amíg élsz

Amíg élsz/Amíg élsz/Amíg élsz/Amíg élsz/Amíg élsz

Te vagy a rajt/Amíg élsz/Dolgozhatsz/Csak élsz/Egy világban/Csak élsz/Egy igában

Vigyázz/Hogy jó legyél/Vigyázz/Hogy oda ne lépi/Tudod jól/Oda ne lépi/Tudod jól

Az életed/Tudod jól/Igy élheted/Vigyázz/Oda ne lépi

Tudod jól

Az életed

Tudod jól

Igy élheted

Hazád

És népedet

Hazád

Védheted

Hidd el

És így jó

Hidd el

Lesz-e jobb?

Várj és nézz körül a világon

a világon

Ne ugorj át a hibákon

a hibákon

Most láthatod helyzeted

helyzeted

Most a szíved is megremeg

megremeg

Szebb élet, csak erre vágyok már rég

Van még remény, van még, van még remény

Most a tétlenség hatalma hatalma

Ne törjön rád zaklatva zaklatva

Így széttöröd lelkedet lelkedet

Egy ilyen ember elveszett elveszett

Várj és nézz körül a világon

a világon

Ne ugorj át a hibákon

a hibákon

Most láthatod helyzeted

helyzeted

Most a szíved is megremeg

megremeg

Szebb élet, csak erre vágyok már rég

De Van még remény, van még, van még remény

Szebb élet, csak erre vágyok már rég

De Van még remény, van még, van még remény

Árpád népe

Na gyere, itt a lovad,

Siess, siess hát,

Hol az ellen, az aljas

Ki nem hagyja magát

Üsd, verd agyon, folyik már a vére

és győz, igen győz majd Árpád apánk népe

Az álmunk most valóra válik

Ha elveszünk is mind egy szálíg

Az isten ki magyar

Lábra állunk végre

És győz, igen győz

Árpád apánk népe

A vezér a vérét ontja értünk

Harcolni kell mellette nekünk

Az álmunk most valóra válik

Ha elveszünk is mind egy szálíg

Az isten ki magyar

Lábra állunk végre

És győz, igen győz

Árpád apánk népe

A vezér a vérét ontja értünk

Harcolni kell mellette nekünk

A vezér a vérét ontja értünk

Harcolni kell mellette nekünk

Állj hát mellénk, markold a kardodat

nézz előre, ne takard el arcodat

majd bámulsz, ha nyerünk és nem szenvedünk végre

Hisz győz, igen győz majd Árpád apánk népe

A vezér a vérét ontja értünk

Harcolni kell mellette nekünk

A vezér a vérét ontja értünk

Harcolni kell mellette nekünk

Skinheadek vagyunk

Skinheadek kezében jól áll a pohár

Skinheadek vagyunk

Velünk iszol és a gond elszáll

Skinheadek vagyunk

Skinheadek kezében jól áll a sör

Skinheadek vagyunk

gyere velünk skinhead gör!

Skinheadek vagyunk

refr: Törzskocsmánk az nincs

de annál nagyobb kincs

nekünk a sör

Törzskocsmánk az nincs

de annál nagyobb kincs

nekünk a sör

A hangulat tetőfokára hág

Skinheadek vagyunk

És öklünk hamar odavág

Skinheadek vagyunk

Elég nekünk ha tudjuk

Skinheadek vagyunk

A célért harcolni fogunk

Skinheadek vagyunk

Bier

Nyitva a kocsmajtó

Gyere velünk a sör itt mindig jó

refr: Markold meg jól a korsó fülét

Igyál velünk

igyál velünk még

Dalunk száll fel, száll fel a magasba

Dalolj velünk, ne hagyd magad ma

Markold meg jól a korsó fülét

Dalolj velünk, dalolj velünk még

Leszáll az est és későre jár

nem baj, gyerünk, egy újabb kocsmá vár

még rendeltünk 30 korsó sört

még igyál velünk még egy kört

Dalunk szállj fel, szállj fel a magasba

Dalolj velünk ne hagyd el magad ma

Markold meg jól a korsó fülét

Dalolj velünk, dalolj velünk még

Leszáll az est és későre jár
nem baj, gyerünk, egy újabb kocsma vár
még rendeltünk 30 korsó sört
még igyál velünk még két kört
hej, hej, hej, hej, hej, hej

Skinhead lányok

Hol vannak a skinhead lányok
Mert kopasz lányt én nem látok
Merre vannak, hol keressem
Ezért szomorú az én szívem!
Régóta már egy a vágyam, egy skinhead lányokat lássak
Lányok a haj titeket csak csúfit
és öreg korotokra mind kihullik
Ha igazi lány vagy, levágatod a hajad
nem takarod el babaarcodat
Lányok, ti kopaszon szebbek vagytok,
ne rejtsetek el a fejformátok
Rövid hajjal több az ész
hosszú hajjal semmit sem érsz
régóta már egy a vágyam, hogy skinhead lányt lássak

Szajha

Nem szeretem, ha hazudnak nekem
Átvágják, megcsalják a szívem
Tudom jól, hogy én is hibás vagyok
de értem legalább jönnek az angyalok
Hazug vagy, igen hazug vagy, szívem
Nem vagyok vak, nekem is van szemem
Tudom jól, hogy én is hibás vagyok
de értem legalább jönnek az angyalok
Mást szerettél nem engem, ez fáj
De az élet öröme újra megtalált
jobb is így, igen jobb is így nagyon
elváltunk egy őszi alkonyon
Vár az élet, ismét szabad a szívem
Dühtől fűtve úszom a semmiben
jobb is így, igen jobb is így nagyon
elváltunk egy őszi alkonyon
De várj csak az Isten megtalál
az ő szívében is nagy nyomot hagyta
És nemsokára eljön majd az óra
Mikor tetteidért meglakolsz te szajha
Majd azt én tudom, hogy rádöbbsz végre
Hogy nem kellesz már senkinek sem végre
és látni foglak az utcasarkon állva
Mikor falhoz dőlsz egy új kuncafra várva.

Új nemzedék[16]

Most már bátran kimondom
Elindult egy mozgalom
Ha nemcsak nézel, hanem látsz
Holnap te is közénk állsz!
Refrén: Ó, ez a nemzedék egy új nemzedék,

Ó ez a nemzedék egy győztes nemzedék
Mutasd ki a rangodat, hallattasd a hangodat
Minden jobb lesz, meglátod, ha minden kopasz a barátod.

Refrén: Ó, ez a nemzedék egy új nemzedék,

Ó ez a nemzedék egy győztes nemzedék
Ha nem fehér, amit látsz, akkor ne sokat tétovázz,
Nem elég, ha ordibálsz,
Akkor állj be a sorba, mire vársz.

Refrén: Ó, ez a nemzedék egy új nemzedék,

Ó ez a nemzedék egy győztes nemzedék

Magyarok ősi istene

Hol rossz a terv, hol rossz az elv, [17]

hol hibáztuk el?

hol szúrtuk el?

refr: Válaszolj magyarok ősi istene

Miért van hogy várj?

Miért van az állj?

Miért van hogy fúj?

Miért van az állj?

refr: Válaszolj magyarok ősi istene

Szívem hasogat

látom a lángokat

Sátán tüze ég

Kérdem meddig még?

refr: Válaszolj magyarok ősi istene

Gypsy boy

Megvetted itt a lábadat,

megtaláltad a számításodat,

dédelgettek, félneveltek,

mindenben csak segítettek.

Hopp hopp gypsy boy neked sem lesz ez így jó,

hopp hopp gypsy boy neked sem lesz soha jobb

Csak neked csillognak a diszkó fényei

Csak tiéd a leányoknak ezrei

Te vagy a világ közepe

Azért jól megvagyunk mi nélküled

Hopp hopp gypsy boy neked sem lesz ez így jó,

hopp hopp gypsy boy neked sem lesz soha jobb.

Győzni kell

Fanatizmus[18] és küzdőszellem

Harc a világ és mindenki ellen

Hinned kell a győzelmedben

Hisz előtted nincs lehetetlen

Refr.: A skinhead élt, a skinhead él, a skinhead élni fog

Érezd a felelősséget a feladathoz,

a szíved legyen helyén

Cselekedj hát a célodért

az életedet se féltsd

Refr.: A skinhead élt, a skinhead él, a skinhead élni fog

tettrekészség és merészség, legyél harcra kész

Ha meg kell halnod, hát halj meg

Halj meg a skinheadért

Győzni kell, minden rajtad áll, ébredj, indulás[19]

Megtörtént

Mindenütt pusztulás

amerre csak járok

Örülök, ha mindenütt halottat látok

örökké rohadó tetemekbe botlok

Örülök nagyon, hogy nem közējük tartozom

Megtörtént hát az, ami már rég elkezdődött

Megtörtént, hát, be is fejeződött

Patkányok robbannak hátam mögül felém

Hullákat esznek, mivel mások, mint én

nekiállok menekülni, futok, mint egy barom

nem messze a völgytől várnak rám, tudom

Megtörtént hát az, ami már rég elkezdődött

Megtörtént és be is fejeződött

Kiérek a völgyből a katonák ott állnak

kezükben lángszórók, mik készenlétben állnak.

Odalépek hozzájuk, tisztelegve állnak

Jó hangosan megjegyzem, hogy vége van a bálnak

Megtörtént hát az, ami már rég elkezdődött

Megtörtént és be is fejeződött

Oi!

O!!

Szeretem az érzéseid

Hallgatni a lépéseid

Szeretem, ha eljössz hozzám, szeretem, ha beszélsz hozzám.

Örülök, ha veled vagyok

Ha veled vagyok, bátrabb vagyok

Az emberek csak megcsodálnak, félreállnak, nem pofáznak.

Oi, oi, oi

Zeng az Oi

Oi, oi, oi

Szólj csak Oi

Oi, oi, oi

Mindenki csak fél tőled

Aki gonosz, nem kíméled

Előtted mindenki meghajol

Az arcod pedig külön mosoly

Örülök, ha veled vagyok

Ha veled vagyok, bátrabb vagyok

Az emberek csak megcsodálnak, félreállnak, nem pofáznak.

Oi, oi, oi

Zeng az Oi

Oi, oi, oi

Szólj csak Oi

Oi, oi, oi

Tartsunk össze (részlet)

Tartsunk össze, bajtársaim, tartsunk össze a halálig

Tartsunk össze és meglátjátok, nincs olyan, ki megállít

Elindul majd a lavina

Elsöpör eltíporva minden rosszat

Ellenségnek és árulónak a halálát ez meghozza

Városunkban mindenki tetteimet rebegi.

A rosszak mind félni fognak, hisz tőlünk csak halált kapnak

Fogjunk össze bajtársaim, hisz egységben az erő.

És megmutatjuk mindenkinek, hogy miénk lesz a jövő.

Turulmadár

Ott, ahol forrón perzsel a napsugár, s a szemnek nincs határ

Fenn az égen sziklás bércek fölött száll egy büszke szép turulmadár

Végtelen a csend, mely ráborul, a felhők között száll

Mégis hallja, érzi a szenvedést, tudja a népe segítségre vár

Szárnya gyenge, szíve meggyötört,

de érzi azt, övé a föld.

Szabaduljunk meg a diliháztól

Vérszomját lecsillapítja

A vérszopó fenevad

Odamordul gúnyos-kurtán

Ha mostantól szabad vagy

Szabad ember csak úgy lehetsz, ha megszabadulsz mindentől

Először az istenektől

aztán meg a földedtől

Refr: az ő keze vértől mocskos

Rád vár most a feladat

Hogy valakinek odasúgjad

E perctől kezdve szabad vagy

az ő keze vértől mocskos

Rád vár most a feladat

Hogy valakinek odasúgjad

E perctől kezdve szabad vagy

Vértől mocskos véres pofád

Származásra szólítunk

Szabadságunk bilincseit

Kezünkről leoldozzuk

Szabadságból épült várát

a földig leromboljuk

E mostani perctől fogva

a magunk rabjai vagyunk.

az ő keze vértől mocskos

Rád vár most a feladat

Hogy valakinek odasúgjad

E perctől kezdve szabad vagy

az ő keze vértől mocskos

Rád vár most a feladat

Hogy valakinek odasúgjad

E perctől kezdve szabad vagy.

Az irat jelzete: HU-BFL-XXV-60.c. B 10303/1988. Gépelt.

[1] A kérdéskörrel kapcsolatos tanulmányom: TÓTH ESZTER ZSÓFIA: „Fejük kopasz, többnyire borotvált, ruhájuk fekete” Skinheadek a célkeresztben, 1988. *Kommentár*, 2016. 1. sz. 98–113.

[2] Budapest, XI. kerület, Fehérvári út. 47.

[3] HU-BFL-XXV-60.c. B 10303/1988. Dudás András és társai. [Budapest Főváros Levéltára, A jogszolgáltatás területi szervei, Fővárosi főügyészség iratai]A rúgás a fényképezőgépet érte és Kiss Árpád szemöldökéhez csapódva nyolc napon belül gyógyuló könnyű testi sértést okozott.

[4] Az esettel más szemszögből korábban Keresztes Csaba foglalkozott az ArchívNet hasábjain. Lásd: KERESZTES CSABA: Üssétek őket, rohadékok! Avagy hogyan lett egy verekedésből az utolsó politikai per a Kádár Korban. *ArchívNet*. 2018. 3. szám <https://www.archivnet.hu/ussetek-oket-rohadekok-avagy-hogyan-lett-egy-verekedesbol-az-utolso-politikai-a-kadar-korban> ^[6] (utolsó letöltés: 2022. május 3.)

[5] A verekedés közben vitatott volt, milyen kiáltások hangzottak el: White power, Oi, Oi, illetve a kubai lányokat orális aktusra szólították fel a vádirat szerint. A történetekre lásd részletesen: KERESZTES CSABA–VARGA MÓNIKA: *Bőrfejük. A skinhead mozgalom 30 éve*. Budapest, 2014, 32–38.

[6] <http://nava.hu/id/350558/> ^[7] Utolsó letöltés: 2015. január 7.

[7] KERESZTES–VARGA: i. m. 37.

[8] HU-BFL-XXV-60.c. B 10303/1988.

[9] HU-BFL-XXV-60.c. B 10303/1988.

[10] SZÁNTÓ GÁBOR: *Bőrfejük*. Bp., 1988.

[11] Ün. gyalázkodás.

[12] KERESZTES-VARGA: i. m. 32-38.

[13] KÁDÁR KRISZTINA–MOLDOVÁNYI GYÖRGY: *Büntető Törvénykönyv*. Bp., 1979, 331–332.

[14] Fővárosi Művelődési Ház.

[15] 1988. március 7. 1987. december 11-i metróverekedés kapcsán, melyben P. ütése hatására O. Béla orrcsontja eltört.

[16] Vádirat

[17] Vádiratban helytelenül a szöveg: orosz a terv, orosz az elv

[18] Vádiratban helytelenül: szadzimus

[19] Más szövegváltozat: Győzni kell, végleg, indulj hát, indulj hát

Címkék:

[Kádár-korszak](#) ^[8]

[skinhead](#) ^[9]

[1980-as évek](#) ^[10]

Kiadás: 22. évfolyam (2022) 2. szám

Forrás webcím: <https://www.archivnet.hu/kik-voltak-mit-akartak-a-skinheadek-magyarorszagon>

Hivatkozások

[1] <https://www.archivnet.hu/kik-voltak-mit-akartak-a-skinheadek-magyarorszagon>

[2] https://www.archivnet.hu/sites/default/files/u364/fortepan_125895.jpg

[3] https://www.archivnet.hu/sites/default/files/u364/fortepan_125892.jpg

[4] <https://www.archivnet.hu/sites/default/files/u364/dudas1.jpg>

[5] <https://www.archivnet.hu/sites/default/files/u364/dudas2.jpg>

[6] <https://www.archivnet.hu/ussetek-oket-rohadekok-avagy-hogyan-lett-egy-verekedesbol-az-utolso-politikai-a-kadar-korban>

[7] <http://nava.hu/id/350558/>

[8] <https://www.archivnet.hu/cimkek/kadar-korszak>

[9] <https://www.archivnet.hu/cimkek/skinhead>

[10] <https://www.archivnet.hu/cimkek/1980-evek>